

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Γ'.

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1894

ΦΥΛΛ. ΝΕ'.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κατοχή εν 'Επτανήσῳ τῆς Γαλλίας.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

ΑΠΟ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΕΧΡΙ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μελέτη αναγνωσθεῖσα ἐν τῷ «Συλλόγῳ τῶν Φιλομαθῶν»

τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1894.

ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Διογ. Μαρτελάου.

(Συνέχεια)

Ἀρμοδιότης δικαστηρίων.

Ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων ἀπετελεῖτο Δικαστήριον καλούμενον (Foro Pretorio) καὶ τὸ ὅποσον συνέκειτο ὑπὸ τοῦ Προβλεπτοῦ καὶ δύο Παρέδρων ἢ Συμβούλων. Τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἐδίκαζεν ὅλας τὰς ποινικὰς καὶ πολιτικὰς ὑποθέσεις. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ὁ ἐνάγων ὤφειλε νὰ προκαταβάλῃ τὰ δικαστικά ἐξόδα, ἅτινα ἦσαν προσδιωρισμένα ὡς πρὸς τὰς δίκας τὰς ἀπὸ 100 μέχρι 1000 Δουκάτων (τὸ Δουκάτον εἶχεν ἀξίαν ἐνὸς ταλλήρου ἥτοι 5 Δραχμῶν) 2 τοῖς ἑκατὸν, ἀπὸ 1000 μέχρι 2000 3 τοῖς ἑκατὸν, καὶ διὰ τὰς ἀνωτέρας ποσότητας 60 μόνον Δουκάτων. Ἐξητάζοντο οἱ μάρτυρες ἀμέσως ἐπὶ θεμάτων, τὰ ὅποια αὐτὸς ὁ διάδικος ἐκανόνιζε προηγουμένως, ἡγόρευον οἱ δικηγόροι καὶ κατόπιν ἐξεδίδετο ἡ ἀπόφασις. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐγένετο ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προβλεπτοῦ τῆς Κερκύρας. Τὸ ἐφετεῖον τοῦτο ἐκαλεῖτο πρῶτιστον Δικαστήριον (Foro Primario). Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡδύνατο νὰ γίνῃ ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἑνετίᾳ Δικαστηρίου τῶν τεσσαράκοντα ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων (Guarantia Civile e Criminale.)

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι, καθ' ἣν ἐποχὴν εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου ὑπῆρχε Κώδης, ἡ Ἑπτάνησος διείπετο ὑπὸ Κώδικος ἀτελοῦς μὲν ἀλλὰ προτιμωτέρου τῶν Ρωμαϊκῶν Νόμων, καθόσον ἐγγυτέρου εἰς τὰς ἔξεις καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἡ Ἑπτάνησος ἔμεινεν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑνετίας ἐπὶ τεσσαρὰς αἰῶνας καὶ ἐν τούτοις καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ θρησκεία διετηρήθησαν ἀνέπαφα καὶ μάλιστα ἡ ὀρθόδοξος θρησκεία ἐπροστατεύετο καὶ ἐθριζύμενε.

Ἡ Ἑπανάστασις τῆς Γαλλίας τοῦ 1789 ἐπήνεγκεν, ὡς εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, τὴν καταστροφὴν τῶν προνομίων μιᾶς τάξεως καὶ τοῦ κλήρου, ἂν καὶ δυστυχῶς ἐπῆλθε τὸ ἄλλο ἄτοπον τῆς καταφρονήσεως τῆς θρησκείας, καὶ τῆς ἀθείας, ἕνεκα τῶν καταχρήσεων τῶν ιερέων, ὥστε ἐντρέπεται τις νὰ ἀναφέρῃ τί ἐγένετο κατὰ τῶν ἐν τοῖς Ναοῖς ἀφιερωμάτων. Ἐν τούτοις ἅμα κατὰ τὸ 1796 ἡγγέλθη ἐν Κερκύρᾳ ὅτι τὰ Γαλλικὰ ὅπλα διέβησαν τὰς Ἀλπεῖς καὶ κατέλαβον τὴν Λομβαρδο-Βενετιανὴν εὐθὺς διετάχθη ἵνα τεθῇ εἰς ἄμυναν τὸ φρούριον Κερκύρας καὶ ληθῇ πᾶν μέτρον προφυλάξεως καὶ προπαρασκευῆς καθ' ὅλας τὰς νήσους. Μὲ δὲ λα ταῦτα ὑπὸ τοῦ στρατάρχου Ναπολέοντος ὑψώθη ἡ σημαία τῆς Δημοκρατίας κατὰ τῆς ὁποίας κατεφέρθησαν ὅλα τότε τὰ μοναρχικὰ Κράτη. Τὴν 16ην Μαΐου 1797 οἱ δημοκρατικοὶ Γάλλοι κατέλαβον τὴν Κέρκυραν ἀποδιβάσαντες 1500 στρατιώται· ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ Στρατηγοῦ Γκεντίλλης. Διὰ τῆς κατοχῆς τῆς Γαλλίας ὁ λαὸς ἀνέκτησε τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἡ Ἀριστοκρατία εἶχεν ἀφαιρέσει.

Δύο περιόδους πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν ἐν Ἑπτανήσῳ τῆς Γαλλίας.

Α.' Τὴν περίοδον τῶν Δημοκρατικῶν Γάλλων.

Β.' Τὴν περίοδον τῶν Αὐτοκρατορικῶν Γάλλων.

Κατὰ τὸ 1797 κατελύθη ἐν Ἑπτανήσῳ ἡ Ἑνετικὴ Κυριαρχία, καὶ τῇ 16ῃ Μαΐου 1797, ὡς ἂν αἰρηται, οἱ Γάλλοι ἔλαβον τὴν κατοχὴν τῆς Ἑπτανήσου.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς Γκεντίλλης, ἔγραφεν εἰς τὸ ἐν Γαλλίᾳ Διευθυντήριον τ' ἀκόλουθα. «Ἀπειρὸν πλῆθος λαοῦ ἦτον ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Κερκύρας καὶ ἐπὶ κεφαλῇς ὁ Πρωτοπαπᾶς ἀνὴρ πεπαιδευμένος καὶ προκεχωρημένης ἡλικίας, ὅτε πλησιάζας αὐτὸν εἶπε τὰ ἀκόλουθα.—Γάλλοι, θὰ εὕρητε εἰς τὴν Νῆσον ταύτην λαὸν ἀδάκῃ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ εἰς τὰς τέχνας αἱ ὁποῖαι ἀγλαίζουσιν τὰ ἔθνη· μὴν τὸν καταφρονήσετε, διότι ὡδύναται νὰ ἀποκατασταθῇ ὡς ἦτον, καὶ μάθετε τοῦτο ἀναγγινώσκοντες τὸ παρὸν βιβλίον» ὅπερ προσέφερεν εἰς τὸν Γκεντίλλην, ὅτε ἀνοίξας τοῦτο ὁ Γκεντίλλης εἶδεν ὅτι εἶναι ἡ Ὀδύσσεια τοῦ Ὀμήρου.

Ἐγραφεν ἐπίσης εἰς τὸ Διευθυντήριον. «Δι' νήσοι τῆς Κερκύρας, τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Κεφαλληνίας εἶνε δι' ἡμᾶς νηποδαιότεραι τῆς ὅλης Ἑλλάδος. Τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος ἐκλονίζεται ὁσημέραι, ἡ κατοχὴ τῶν νήσων τούτων θέλει μᾶς νῆσσει εἰς θέσιν νὰ τὸ ὑποστηρίξωμεν, ἢ νὰ λάβωμεν τὴν νημερίδα μας.

Κατὰ τὸ ἐν Μιλάνῳ ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1797 διάταγμα, ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ Πλάγιον καὶ τῇ Ζακύνθῳ ἐκείνη ὁδὸς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΛ.Σ3.Υ1 Φ6.0056

τρία διαμερίσματα.

1.ον Τὸ διαμέρισμα τῆς Κερκύρας, συμπεριλαμβανομένων τῶν Νήσων Κερκύρας, Παξῶν καὶ Ἀντιπάξων, καὶ τῆς μικρᾶς Νήσου Μαλθάκης (Φανώ).

2.ον Τὸ διαμέρισμα τῆς Ἰθάκης τὸ ὅποion συμπεριελάμβανε τὴν Αεσκάδα, τὴν Κεφαλληνίαν, τὸ Ληζούριον τὴν Πρέβεζαν καὶ τὴν Βόνιτσαν.

3.ον Τὸ διαμέρισμα τοῦ Αἰγαίου συμπεριελάμβανε τὴν Ζάκυνθον, τὰς Στροφάδας, τὰ Κύθηρα καὶ τὰς Δραγονέρας.

Ἐκαστον διαμέρισμα διεχειρίζετο ὑπὸ Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ πέντε Μελῶν. Ἐκάστη Ἐπαρχία ὑπὸ μιᾶς Δημοτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ πέντε Μελῶν. Ἐπὶ τὰς μελῶν διὰ τὰς πόλεις πέντε χιλιάδων κατοίκων, ἐννέα διὰ τὰς πόλεις ἐχούσας πλεον τῶν δέκα χιλιάδων. Ἐφοροὶ Γάλλοι ἦτον διωρισμένοι παρὰ ἐκάστη Νομαρχιακῇ διαχειρήσει. Εἰς ἐκαστὴν Ἐπαρχίαν διωρίσθησαν Εἰρηνοδίκαι καὶ Δικαστήρια πρὸς διαχείρησιν τῆς ποινικῆς καὶ πολιτικῆς δικαιοσύνης.

Ὁ λαὸς ἐχάρη, ἐνεκα τῆς μεταβολῆς ταύτης, διότι ἀπέκτησε δικαιώματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε, καὶ ἀπεναντίας τὸ ἀρχοντολόγιον ἐλυπτήθη διότι ἀπώλεσε προνόμια. Οὐχ' ἦτον μεταξὺ τῶν ἀρχόντων ὑπῆρξαν καὶ φιλελεύθεροι οἵτινες ἐχάρησαν διὰ τὰς νέας ἐλευθερίας. Ἀναφέροντες ὡς πρὸς τὴν Ζάκυνθον τὸν Βαρζόν καὶ Ἀντώνιον Μαρτελάον, μάλιστα ὁ Ἀντώνιος Μαρτελάος ὅτε ὑψώθη ἡ σημαία τῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Μώλου νῦν δὲ Γεωργίου τοῦ Α. ἀνέβη εἰς ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθὲν ὕψωμα καὶ ἐξεφώνησε τὸν ἀκόλουθον λόγον.

«Πάντες ἔχομεν τὴν αὐτὴν καταγωγὴν καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ἡ Δημοκρατία εἶναι τὸ φυσικώτερον καὶ καταλληλότερον πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου πολιτεῦμα, διὰ τῆς δημοκρατίας τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀνέπτυξε τὰς πατρικὰς ἀρετὰς καὶ ἐκλείσθη διὰ τῶν ἐνδόξων κατορθωμάτων τοῦ νῦν Σαλαμίνι καὶ Πλαταιῶν. Τὰ διεσπαρμένα ὅσα τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων θὰ λάβωσιν ἤδη πνοὴν διὰ τῆς σάλπιγγος τῆς ἐλευθερίας, καὶ θ' ἀναστηθῶν διὰ νὰ ἀποσειρῶσιν τὸν βάρβαρον τυραννικὸν ζυγὸν τῇ ἀρωγῇ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἥρωος αὐτῆς, ὁ δὲ λαὸς τῆς Ζακύνθου ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς δημοκρατίας προσδοκᾷ πλείστα ἀγαθὰ ζῶν νῦν ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ.—Ὁ Μαρτελάος ἤλπιζεν ὅτι ὁ ἥρωος τοῦ αἵματος ἐκείνου ὁ Ναπολέων Βοναπάρτης ὅστις ἐκάλεσε τὸν ἀείμνηστον Ρήγαν εἰς Ἐνετίαν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐλπίδας διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἤθελε συντελέσει εἰς τὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ διὰ συνέταξε πλήρης ἐνθουσιασμοῦ τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο θούριον ἄσμα τὸ ὁποῖον ἀρχεῖται διὰ τῶν ὑψηλῶν τούτων καὶ πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ στίχων.

Ὅθεν εἰσθε τῶν Ἑλλήνων

Παλαιὰ ἀνδρειωμένα

Κόκκαλα διασκορπισμένα

Τώρα λάβετε πνοήν.

Ἐν τούτοις ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως τοῦ λαοῦ καὶ διὰ ζητωκραυγῶν ὑψώθη ἡ σημαία τῆς δημοκρατίας ἐν τῇ πλατεῖᾳ τοῦ Μώλου καὶ ἐκὰν ἡ χρυσὴ βιβλος, ἐνθα ἦσαν σημειωμένα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων, τὸ αὐτὸ ἔλαβε χώραν καὶ εἰς τὰς ἄλλας νήσους.

Ἡ δημοκρατικὴ Γαλλία ἐνεφύχωσε μέγας τὴν ἐκπαίδευσιν, ἐν Κερκύρᾳ καθιδρύθη δημοτικὸν σχολεῖον ἐνθα ἐδιδάσκετο ἡ Ἑλληνικὴ, ἡ Γαλλικὴ, καὶ ἡ ἀριθμητικὴ, καὶ ἡ γυμναστικὴ ὑπὸ στρατιωτῶν Γάλλων.

Κατηρτίσθη δημοσίᾳ Βιβλιοθήκη ἐν Κερκύρᾳ, καὶ στρατιω-

τικὴ Σχολή, καὶ τυπογραφεῖον. Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις διέταξεν ἵνα τριάκοντα νέοι ἐκ τῶν Ἰονίων πεμφθῶσιν εἰς τὰ σπουδαστήρια τῆς Γαλλίας δωρεὰν πρὸς δίδασκιν τῶν γραμμάτων εἰς τὴν τότε ὑποδουλωμένην Ἑλλάδα. Καὶ αἱ τότε συστηθεῖσαι ἐταιρίαι πρὸς δίδασκιν τῶν γραμμάτων ὑπεστήριζον τὰ σχέδια ταῦτα. Διετάχθη καὶ ἡ σύστασις σχολείων εἰς τὰς κόμους, πλὴν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ δώσωσι πέρας εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο, διότι ἐπαύσαν ἡ Δημοκρατία.

Καὶ πραγματικῶς κατὰ τὸ 1798 ἐγένετο ἡ ναυμαχία τοῦ Aboukir ὅπου ὁ Νέλσον κατέστρεψε τὸν Γαλλικὸν στόλον. Καὶ ἀκολούθως κατὰ τὸ 1799 οἱ Ρωσσοτοῦρκοι κατέλαβον τὴν Ἐπὶ τὴν ἡμετέραν καὶ ἐδιώχθησαν οἱ Δημοκρατικοὶ Γάλλοι.

Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ διαστήματι ἐν ᾧ ἔμεινον οἱ Δημοκρατικοὶ Γάλλοι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τελειώσωσιν οὐ μόνον τὰ περὶ ἐκπαίδευσιν σχέδια τῶν, ἀλλ' οὔτε νὰ μεταρρυθμίσωσι τὰ δικαστικὰ εἰμὴ ἐν μέρει. Ἐξηκολούθησεν ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἐνετικοῦ Στατούτου τοῦ ὁποῖον ἔμεινεν ἐν ἰσχύει ἐπαναλαμβάνωμεν μέχρι Μαΐου 1841.

(Ἐπεται συνέχεια)

LOUIS B. TISDALE

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΘΕΩΡΕΙΟΥ

Ο Πάπθεον ἦτο τὸ καλλίτερον τῶν θεάτρων ἐν Λονδίνῳ, ὁ δὲ Ἑρρίκος Ἀνσελ ὁ πρῶτος τῶν ἡθοποιῶν αὐτοῦ ὥρσιος, ξανθὸς μὲ ἀνάστημα ἐπιβλητικὸν ὁ Ἑρρίκος ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξε τὸ εἶδωλον τοῦ φιλοθεάμονος κοινοῦ, τὸ ἀντικείμενον τῶν κριτικῶν καὶ ὁ εὐνοούμενος ὅλων τῶν κυριῶν—ἐνὶ λόγῳ κατεῖχε πάντα τὰ προσόντα, ἅτινα καθιστῶσι τινὰ ἀξιοζήλευτον. Ἐκτὸς ὅλων τούτων, ὁ Ἑρρίκος ἦτο προσηνέστατος εἰς πάντας, εὐλακρὴς ὡς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας πάντῃ δὲ ἀνίκανος νὰ πράξῃ τὸ μὴ καλόν.

Καθ' ὃν χρόνον ἀρχεῖται ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶχεν ἐκτάκτως ἐπιτύχει εἰς ἕν ρωμανικὸν μέρος, ὅπερ εἶχε προσελκύσει ὁλόκληρον τὸ Λονδίον—οὐχὶ διὰ πρώτην φοράν—εἰς τὸ Πάνθεον. Ἦτο παράστασις τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ εἰς ἄλλο θέατρον τῆς μεγαλουπόλεως. Ὁ χαρακτήρ δὲ ὑπεδέετο τοῦ ἡμοῦς καθόλου, αἱ διόφοροι δὲ ἀμφιέσεις, ἡ ἐκάστοτε περιβάλλετο προσέδιδον ποῖαν τινα αἴγλην εἰς τὸ ἄλλως τε λαμπρὸν πινάκισμά του· αἱ κυρίαι δὲ ὁμίλου καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ μόνου, οἱ δὲ κύριοι, καὶ αὐτοὶ προσέθετον ὅτι ἦτο πράγματι «διαβολεμένος θεοφάνθρωπος».

Πολλάκις ἀκούομεν ὅτι, ὅταν μία ἡθοποιὸς ἐπιτυχᾶναι ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ λόγῳ ὑποκρίσεως καὶ λόγῳ ὥριότητος, ὅλοι οἱ νέοι—οἱ γέροντες τάχα ὅχι—τρέχουσι κατόπιν τῆς, στέλλουσι τὰ ἐπισκεπτήριά των, τῇ προσφέρουσι ἀνθοδέσμας, κάμνουσι συνεντεύξεις κλπ. κλπ. Εἰς τὴν παρούσαν ὅμως περίστασιν συνέβαιεν ὅπως τοῦναντίον. Κυρίαι, νέαι καὶ μὴ, ἔγραφον εἰς τὸν Ἑρρίκον ὑποβάλλουσαι αὐτῷ πάντα τὰ εἶδη τῶν ἐρωτήσεων· ἂν ἦτο νυμφευμένος, τὸ ὄνομα τοῦ εὐνοουμένου συγγραφέως ἢ ζωγράφου του, τινὲς δὲ προέβαινον καὶ ἐπὶ τοῖς πινάκισμασι τῆς φωτογραφίας του. Εἰς πάντα ταῦτα ὁ Ἑρρίκος εἵπεν οὐχὶ εὐήκοον οὐδ', οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων ἐπεσπολάς εἰς τὴν σύζυγόν του, ἥτις τὰς ἀνεγίνωσκε καὶ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΗΞΟΝΤΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΤΡΙΟΥ

3013 TAB 8
Y01X19TAP .Π ΗΤΟΛΛΥ3

πορεδίδετο μετ' αὐτοῦ εἰς ἀτελευτήτους γέλωτας οἰκτείρουσα τὰς ἀνοησίας μερικῶν ὁμοφύλων της.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ἑρρίκου δὲν ἦτο ζηῖδιυπος παντάπασι, διότι ἦτο θεβαία περὶ τοῦ χαρακτήρος του, οὗτος δὲ ἀφ' ἑτέρου γνωρίζων ὅτι ἐκείνη ἦτο ἡ προσφιλεσττέρα γυνὴ ἐν τῷ κόσμῳ δὲν ἠδύνατο νὰ τῇ δίδῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν δυσανεκίας. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐν τούτοις χρόνον ὁ Ἑρρίκος ἔλαβε καὶ ἄλλην τινὰ προσφιλέπιστολὴν περὶ τῆς ὁποίας δὲν ἔλαμε λόγον εἰς τὴν συμβίαν του, οὐχὶ ἵνα τηρήσῃ ἐχεμύθειαν, ἀλλὰ διότι ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἦτο φρόνιμον νὰ μαθῇ αὕτη ὅτι ἠδύνατο μία γυνὴ νὰ γράψῃ τοιοῦτοτρόπως καὶ δὴ καὶ εἰς ξένον ὕλως ἄτομον.

Ὅλαι αὗται αἱ ἐπιστολαὶ ἔφερον τὴν αὐτὴν υπογραφήν α' Ἰσαβέλλα, ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κοράσια ἀκόμη, ἅτινα ὑπηρετοῦν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγνωρίζον πάντα τὸ περὶ α' Ἰσαβέλλας, εἶχε καταστῆ πλέον τὸ ἱλαρότερον ζήτημα, ὁ δὲ Τόμ Πάρκινσον κωμικός τοῦ αὐτοῦ θεάτρου συχνάκις ἠρώτα τὸν Ἑρρίκον ἐν τῷ μέσῳ τῆς παραστάσεως διὰ φωνῆς οἷον εἰ γγγατρίμυθου: — «Ἐ, γεροντόπαιδο, τί κάλει ἀπόψε ἡ Ἰσαβέλλα;»

Ἐσπέραν τινὰ φθάσας εἰς τὸ θέατρον καὶ προκητήσας τὰς ἐπιστολάς του ὁ Ἑρρίκος εἶδε μίαν μὲ τοὺς γνωστοὺς χαρακτήρας, καὶ μὲ τὸ ἐξ ἴσου γνωστὸν κυανόχρυσον μονόγραμμα ἐπὶ τῆς γωνίας τοῦ φακέλλου. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἡ γράφουσα ἐδήλου ὅτι τὴν ἐπομένην ἑσπέραν θὰ ἦτο μόνη ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ὅτι θὰ κατεῖχε τὸ θεωρεῖον Δ, προσεκάλει δὲ τὸν Ἑρρίκον ὅπως μετὰ τὴν παράστασιν ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν της καὶ λάβῃ μετ' αὐτῆς τὸ δείπνον. Τὸ ἀμάξιόν της θὰ ἦτο ἑτοιμον, ἐκείνη δὲ θὰ τὸν ἀνέμενε εἰς τὴν ἐξόδον.

Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὁ Ἑρρίκος εὐρέθη εἰς δίλημμα! Ἡσθάνθη ἐαυτὸν ὑποχωροῦντα κάπως, ταυτοχρόνως ὅμως δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ δεχθῇ τοιαύτην τινὰ πρόσκλησιν, πρὶν γυναικὸς μάλιστα ἣν οὐδόλως ἐγνώριζε.

Ἐπὶ τούτου ἐζήτησε τὴν συμβουλὴν τοῦ Τόμ Πάρκινσον.

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Τόμ ἦτο καθαρὰ καὶ ἔντονος.

«Νὰ πᾶ, παιδί μου, νὰ πᾶς.»

«Ὁχι, δὲν μοῦ φαίνεται καλὰ, γέρο-Τόμ.»

«Τότε εἶσαι ἕνας κοινὸς καὶ τίποτε παρκαπάνω.»

«Ἐ, καλὰ λοιπόν; θὰ σκεφθῶ ἀργότερα,» ἀπάντησεν ὁ Ἑρρίκος, θέτων τὴν ἐπιστολὴν παρὰ τὴν συνήθειάν του, ἐν τὸς τοῦ θυλακίου του, μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς ἐλησμόνησε πάντα τὰ περὶ α' Ἰσαβέλλας.»

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα. Ὀλίγα λεπτὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἔτυχε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἰδιαιτέρον γραφεῖον του ἡ σύζυγος του, ἐκεῖ δὲ ἐπὶ τοῦ διαπέδου εὐρίσκετο ἡ ἐπιστολὴ τῆς α' Ἰσαβέλλας, τυχαίως ὑπεκφυγούσα τοῦ θυλακίου του. Τὴν ἔλαβε, εἰς τὰς χεῖρας της μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὅτε τὸ κυανόχρυσον ἐκεῖνο μονόγραμμα προσέκλυσε τὴν προσοχὴν της.

Μηχανικῶς πῶς ἀπεσφράγισε τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἀνέγνωσε. Τὸ περιεχόμενον αὐτῆς τὴν ἐξέπληξε μὲν, δὲν τὴν ἐτάραξεν ὅμως εἰς μέγαν βαθμόν. Μετὰ τοῦτο ἀπέθηκεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Ὅτε εἰς τὰς 4 Μ. Μ. ἐπέστρεψεν ὁ Ἑρρίκος, ἦτο ἐκτάκτως εὐθυμὸς, ἐκείνη δὲ ἀφ' ἑτέρου ἀπέφυγε νὰ τῷ δώσῃ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐγνώριζε τὰ περὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς α' Ἰσαβέλλας.

Ὅτε μετ' ὀλίγον ἐκείνῳ ἠτοιμάζετο διὰ τὸ θέατρον ἀνῆλθεν εἰς τὸν κυτῶνα του καὶ διὰ τρόπον ἡσυχου—

«Ἑρρίκος» τῷ εἶπε ἀήθελ· πάλιν ἀπόψε νὰ δῶ τὴν παράστασιν.»

«Ὁχι, ἀγαπητή μου. Ἐτιμᾶστού νὰ πηγαίνωμεν, ἀλ-

λ' ὀλίγον σύντομα—δὲν ἔχομεν καιρόν.»

«Ὦ, δὲν ἔμπορῶ νὰ ἐτοιμασθῶ διὰ νὰ ἔλθω μαζί σου. Χρειάζομαι ἀκριτὴν ὥραν. Θέλεις μετὰ τὴν παράστασιν νὰ σὲ περιμένω;»

«Ναί, ναί»—καὶ ἀνεμνήσθη τῆς ἐπιστολῆς τῆς Ἰσαβέλλας, διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς προτεραιάς. «Ἐλεγα..... ναί ἔλεγα νὰ ὑπάγῃ στὴν λέσχην μετὰ τὸ θέατρον, ἀλλὰ... δὲν πειράζει.»

«Ὁχι, ἂν θέλῃς νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν λέσχην, πῆγαίνε...» «Ἀγαπητή μου!...» καὶ ἡμποδίσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ περαιτέρω, ἀποθέσας ἐν φίλημα εἰς τὰ χεῖλη της, εὐθείαια νὰ μὲ περιμένῃς» καὶ ἀνεχώρησεν ἐσπευσμένως.

Ἡ σύζυγος τοῦ καλλιπιοθεῖσα, ὡς ἔδει, ἐπορεύθη εἰς τὸ θέατρον, μόλις ἀνεπαύνητο ἡ αὐλαὶς τῆς πρώτης πράξεως. Ὁ θεατρώων: πᾶντα ἐσπευσεν εἰς συνάντησίν της.

«Καλὴ σπέρα Ἀνσελλ. Σκοπεύετε νὰ καθῆσθε εἰς τὴν παράστασιν; Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ ὁ κ. Ἑρρίκος, διότι δὲν ἔμεινε κανὲν καλὸν κάθ.σμ.»

«Σὰς παρακαλῶ πολὺ διὰ μίαν χάριν... κύριε...» τῷ εἶπεν ἡ κυρία Ἀνσελλ.

«Βεβαίως, εὐχαρίστως ἔμπορῶ νὰ μάθω εἰς τί δύναμαι νὰ σὰς χρησιμεύσω;»

«Δύνασθε νὰ μοῦ δώσητε μίαν θέσιν εἰς τὸ θεωρεῖον Δ;»

«Εἰς τὸ θεωρεῖον Δ;» παρατηρῶν ἐναντι «ὄχι, νομίζω ὅτι ἔχει καταληφθῇ.»

«Ναί, τὸ ξέρω ἀπὸ μίαν κυρίαν· ἀλλ' ἤθελα ἐκεῖ νὰ ὑπάγῃ, θὰ λάβετε τὸν κόπον νὰ ἐρωτήσητε τὴν κυρίαν ἂν μοῦ ἐπιτρέπῃ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ θεωρεῖον της;»

«Εὐχαρίστως» μοῦ φαίνεται ὀλίγον ἀπιθάνον, ἀλλὰ θὰ δοκιμάσω καὶ θὰ ὑπάγῃ ὁ ἴδιος.»

«Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, παραπολὺ, ἀλλὰ παρακαλῶ νὰ μὴ ἀναφέρετε ποία εἶμαι.»

«Βεβαίως ἀφοῦ τὸ θέλετε.»

Παρηλθὼν ἀρκετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἕως οὗ ἐπιστρέψῃ, μόλις ὅμως ἐπεφάνη μακρόθεν μειδίμα ἐπιτυχίας διέστελλε τὰ χεῖλη του.

«Ἐββαλα ὅλα τὰ δυνατὰ μου» ἦσαν αἱ πρῶται του λέξεις «καὶ ἐπὶ τέλους τὴν κατάφερα, ἔμπορῶ νὰ πῶ μάλιστα ὅτι θὰ ἔχετε ὥραϊαν συντροφίαν.»

«Ἡ μεγάλη σας καλωσύνη. Σὰς εὐχαριστῶ θερμῶς, κύριε.»

Ὁ θεατρώων τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸ θεωρεῖον Δ μέσῳ βροχῆς ὑποκλίσεων καὶ συστάσεων, ἐκείνη δὲ λαβοῦσα ἐν κάθισμα ἐτοποθητήθη οὕτως ὥστε νὰ μὴ διακρίνηται ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Ἡ Ἰσαβέλλα ἐφαίνετο λίαν εὐχαρὶς καὶ ἀμέσως ἤρχισε μετὰ τῆς ξένης συνδιαλέξιν, ἥτις ἐξακολούθησε φαιδρῶς μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἑρρίκου.

Ὅτε οὗτος ἐπεφάνη ἐν τῇ σκηνῇ ἡ Ἰσαβέλλα δὲν ἐσκέπτετο πλέον περὶ τῆς ἐν τῷ θεωρείῳ συντροφίας της—ὅλη ἡ προσοχὴ εἶχε συγκεντρωθῇ ἐπὶ τοῦ Ἑρρίκου καὶ μόνον ἐπ' αὐτοῦ.

«Δὲν εἶνε ὥραίος;» ἐφθύρισε μετὰ μικρὸν εἰς τὴν σύντροφόν της.

«Ποῖος;» ἠρώτησεν ἡ σύζυγος τοῦ Ἑρρίκου.

«Ποῖος ἄλλος, ὁ Ἑρρίκος—ὁ Ἑρρίκος Ἀνσελλ» ἀπάντησεν ἐκείνη μετὰ ποιᾶς τινος παραφορᾶς.

«Ναί—ἴσως» προσέθηκε ψυχρῶς ἡ κυρία Ἀνσελλ.

«Ἰσως;» ἐκραύγασεν ἡ Ἰσαβέλλα ὑψοῦσα τὰς ὀφρὺς της.

«Ἰσως; Πῶς, αὐτὸς εἶνε ὁ ὥραιότερος ἄνθρωπος ἀφ' ὅσους εἶδα. Τὸν ἐρωτεύομαι φοβερά.»

«Ἀληθεία; Ἀλλὰ τότε ἀπόψε τί θὰ ἔλεγον ἡ σύζυγος του ἂν σὰς ἤκουε.»

«Ἡ σύζυγός του! Οὐδέποτε ἐσκέφην ἂν ἔχῃ σύζυγον ὄχι. Καμμίαν μὴν καί ποτε, καὶ οὐδεὶς θὰ τὴν συλλογίζεται καν.»

Ἡ κυρία Ἀνσελλ μόλις συνεκράτει τὴν ὀργὴν της, κα-

τῶρθωσεν ὅμως νὰ κατισχύσῃ ταύτην καὶ νὰ τήρῃσι γὴν, ἐνῷ ἀπ' ἐτέρου τὸ σκότος τοῦ θεωρείου συνετέλεσε τὰ μάλα εἰς τὸ νὰ μὴ φανῇ ἡ ὄψις τῆς.

Κατὰ τὰ διαλείμματα ἤτο ἡναγκασμένη ν' ἀκούῃ σειρὰν ἐπαινῶν καὶ κολακῶν, αἵτινες οὐδόλως καθίστων τὴν ἐκεῖ διζμονὴν τῆς εὐάρεστον. Τέλος δὲ κατςπετάσθη ἡ αὐλαία ἢ Ἰσαβέλλα στρεφόμενη πρὸς τὴν σύντροφόν τῆς.

«Θὰ εἶπω» ἐψήθυσεν «εἰς τὸν κ. Ἑρρίκον Ἀνσελ, δὲν δὲν τὸν ἐκτιμᾷτε. Ἀπόψε θὰ ἔλθῃ νὰ δειπνήσωμεν μαζί.»

«Μὲ συγχωρεῖτε πολὺ» ἀπήντησεν ἀπαθῶς ἡ κυρία Ἀνσελ «ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ νὰ δειπνήσῃ μὲ ἐμέ.»

«Μὲ σὰς; Πῶς, καὶ ἀπὸ πότε τὸν γινώριζετε,

«ὦ, πολλὰ, πολλὰ ἐτη.»

«Καὶ ποῖα παρακαλῶ εἰσθε;»

«Εἶμαι ἐκείνη ἡ μούμιζ τὴν ὁποίαν λέγει σύζυγόν του.»

Καὶ χωρὶς νὰ προσθήσῃ ἄλλο τι ἐξῆλθεν ὡς τέλος τοῦ θεωρείου ἀφήσασα τὴν σύντροφόν τῆς ἀναυδὸν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως.

Ἡ ἄμαξα τῆς «Ἰσαβέλλας» κατὰ φυσικὸν λόγον δὲ ν' ἀνέμενε τὸν ἡθοποιὸν, ἡ τῇ; συζύγου τοῦ ὅμως εὐρίσκετο ἀπὸ πολλῆς ὥρας πρὸ τῆς θύρας. Μόλις μετ' ὀλίγον ἐκεῖνος εὐρέθη πλησίον τῆς.—

«Ἐ, ἦλθες λοιπὸν, ἀγαπητὴ μου» τῇ εἶπε ἀδὲν ἡδυνήθη νὰ σὲ ἀνακαλύψω. Ποῦ λοιπὸν ἐβλήθη;

«Εἰς τὸ θεωρεῖον Δ.»

«Εἰς τὸ θεωρεῖον Δ;»

«Ναί, μὲ τὴν Ἰσαβέλλαν.»

«Μὲ τὴν Ἰσαβέλλαν;»

«Ναί, ἤθελα νὰ τὴν ἴδω μόνη μου.»

Καὶ τῷ διηγήθη τὰ πάντα. Ἐκεῖνος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς διηγήσεως ἐγέλα ἀπὸ καρδίας, μόνον ὅταν ἡ σύζυγός τοῦ τῷ εἶπε, ὅτι ἡ Ἰσαβέλλα τὴν ὠνόμασε μ ο ὁ μ α ν, τότε ὁ Ἑρρίκος κατελήφθη ὑπ' ὀργῆς.

Τανὺν ὁ Ἑρρίκος καὶ ἡ πολυθέλητος σύζυγός τοῦ βιοῦσιν εὐτυχεῖ, οὐδὲ ὑπάρχει πλέον φόβος νὰ ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν τῶν ἄλλων «Ἰσαβέλλα».

Ἄν τυχὸν ἔχετε τὴν τιμὴν νὰ περιλαμβάνετε εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν καὶ θελήσητε νὰ τοὺς ἐρωτήσητε διὰ κανὲν ἀνάκτορον τοῦ βίου τῶν στοιχηματίζω ὅτι τοῦτο θὰ εἶνε «Ἡ ἱστορία ἐνὸς θεωρείου».

(Bad-Nauheim.)

G. P. P.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΙΑΜΒΟΙ.

Ὁ γράψας τοὺς στίχους τούτους ποιητῆς, ἀνθρώπος ὀλίγον δύσκολος, ἐθεώρει τοὺς νέους τριμέτρους Ἰαμβικοὺς οὓς φιλοδωρήσας εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν ὁ ἄλλως σοφώτατος καθηγ. κ. Στέφ. Κουμανίδης ἡ μᾶλλον ὁ δοιδιμος Ἀλ. Παγκαβῆς, ὡς τὸ χεῖριστον τῶν μέτρων εἰς ὃ ἀπέδιδεν ἐν μέρει τὴν κατάπτωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰσθήματος καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν ἔργων ἀναξίων παντὸς λόγου, ἅτινα οὐχ ἥττον ἠξιώθησαν στεφάνων καὶ βραβείων. Ἀρκοῦμεθα νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα τρεῖς ὁμορφῆς ὡς δεῖγμα τῆς παραδόξου ταύτης ιδιοτροπίας τοῦ ποιητοῦ, ἢν οὐχ ἥττον δὲν κρίνομεν ἀναξίαν προσοχῆς φρονούντες ὅτι καὶ τὸ κακὸν ἡ μᾶλλον τὸ ἀκατάλληλον μέτρον, ὡς ἀφελόκαλως κατεσκευασμένον ἐνδύμα, δύναται πολλὴ νὰ βλάψῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν χάριν τοῦ περιβαλλομένου αὐτοῦ προσώπου.

Ἦτο ὁ ἀμουνστότατος ἐκεῖνος τῶν ἀνθρώπων Ὅστις θρασέως παλαιὰ τυμβορυχῶν μνημεῖα Ἀνέστυρ' αἰθνης, ποιητῶν ἐλπίδι χρεωκόπων, Κ' ἐνέδυσσε μὲ καινουργῇ ἐνδύματα γελοῖα Τὸν τρίμετρον Ἰαμβικὸν καὶ ἔκτοτ' ἐπληθύνην Ὁ ἀριθμὸς τῶν τραγικῶν καὶ κωμωδιογράφων Καὶ ἡ φιλολογία μας νύρυνθη, ἐπλατύνθη Μὲ ἔργα σῆψιν ὀζοντα καὶ δυσφοδίαν τάφων.

Ὁ πίθος τότε ἤνοιξε τῆς ἀτυχοῦς Πανδώρας Κ' ἐντὸς κ' ἐκτὸς τὸ ἔδαφος τῆς κλασικῆς μας χώρας Ἐκ πάσης ἐπλημμύρησεν Ἰαμβικῆς μωρίας Καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Παρνασσοῦ μετὰ παλμῶν δειλίας Ἐξαίφνης εἶδεν ἐρπετὰ νὰ διαμφισβητήσουν Πρὸς ὑψηπέτας ἀετοὺς ὕψους πολλάκις γέρας Καὶ μὲ τὴν δάφνην αὐχμηροὺς κροτάφους νὰ κο-
[σμήσουν
Καὶ ἥρωες νὰ γείνωσι μεγάλοι τῆς ἡμέρας.

Ἀλλὰ ταχέως πίπτουσι τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λέπνα Καὶ ὁ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ τὸ φῶς ἐπαναβλέπει. Ὅπερ ἐν ἄλλῃ ἐποχῇ, ἐν ποιητικωτέραις Κατέθελε καὶ ὕψωνε τὸ πνεῦμά του ἡμέραις, Ὅτε ὠμίλει ὁ παλμὸς, ὠμίλει ἡ καρδιά, Κ' ἐκ φλογερᾶς ἐξήρχετο καμίνου ἡ ἰδέα. Εὐρίσκει ἐν τῇ πτήσει τῆς ἡ μεγαλοφυΐα Τ' ὠραῖον τῆς ἐκφράσεως, τὰ μέτρα τὰ ὠραῖα.

Π. Μ.

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

Ἄ λ ὦ ν ι (ἐκ τοῦ ἀλῶν—ἀλῶνος, ἐξ οὗ καὶ ἀλωνιτῆρες ὀδόντες—οἱ κοινῶς λ' γόμενοι τραπεζῖτες—τόπος ὅπου κτυπᾶται τί) ὀνομάζεται ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον κτυποῦνται τὰ στάχυα τοῦ σίτου καὶ λοιπῶν γε ν ν η μ ἄ τ ω ν (γεννήματα ὁ λαὸς ὀνομάζει ἐν γένει τὰ σιτηρὰ céréales), ὅπως ὁ σῖτος ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰ ἄ γ α ν α (ἄγανον, λέξις ἐλληνικὴ σημαίνουσα εὐθραυστον—καὶ πράγματι εὐθραυστον εἶναι τὸ λεπτοφυὲς περικάλυμμα τοῦ σιτοσπυρίου, ὅπερ ἄγανον κοινῶς καλεῖται). Εἰς τὸ ἀλῶνι κτυπᾶται ἡ ἀλωνίζεται ὁ σῖτος ὡς καὶ τ' ἄλλα γεννήματα, εἴτε δι' ἵππων εἴτε διὰ βοῶν. Τὰ ζῶα δευόμενα ἐξ ἐνὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀλωνίου πασσάλου στρέφονται πέριξ τούτου, ποδοπατοῦσι τὰ στάχυα ἐπὶ τοῦ ἀλωνίου ἀπλωμένα καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀποχωρίζεται ὁ σῖτος ὁ ὁποῖος ἀκολουθῶς λ ι κ ν ῖ ζ ε τ α ι (κοινῶς λιχνίζεται) καὶ διὰ τοῦ ἀνέμου καθαρίζεται ἀπὸ τ' ἄχυρα καὶ τ' ἄγανα. Εἰς τὸ ἀλῶνι τοῦτο, ἀφ' οὗ παύσει ἡ κυρία χρῆσις του, τὸ ἀλῶνισμα, ἀπλώνονται αἱ σταφίδες πρὸς ἀποξηρανθῆναι. Καίτοι δὲ τὰ ἀλῶνια ἔχασαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὴν κυρίαν αὐτῶν χρῆσιν τοῦ ἀλῶνισματος, ἐξακολουθοῦν νὰ ὀνομάζωνται ἀλῶνια καὶ τὰ κανονικὰ τετράγωνα εἰς τὰ ὁποῖα ἀπλώνονται καὶ σταφίδες. Τινες τὰ τετράγωνα ταῦτα ἀλῶνια ὀνομάζουσι καὶ γὰρ ὁ ὅτι τὸ φ α (ἐκ τοῦ βρύστου φων, δηλαδὴ χῶρος ἱκανὸς νὰ στρέφεται ὁ βρῦς πρὸς ἀλῶνισιν τοῦ σίτου.

Προστήχι. Οὕτω κοινῶς ὀνομάζεται ἡ τοκογλυφία καὶ ὁ τοκογλυφικὸς τόκος ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ τὸ ρῆμα προστηχάω καὶ προστηχίζω. Ἡ λέξις αὕτη ὡς τὴν γράφουν (προστήχι) οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, οὔτε μνδευίαν ἐτυμολογίαν. Προστήχην εἶναι κακὴ προφορὰ τῆς λέξεως προσθήκη προφερομένης διὰ τῆς ἰταλικῆς προφορᾶς. Καὶ πράγματι ἡ τοκογλυφία εἶνε προσθήκη εἰς τὸν νόμιμον τόκον. Ὡστε τὸ προστήχην εἶναι προσθήκη καὶ ὄχι προστήχι. Εἶδον ποτὲ καὶ προκήρυξιν Πρεβεδούρου Ζακύνθου ἐμποδίζοντος τὴν οὐζούρα, κοινῶς λεγομένην προσθήκιον.

Φίλε κ. Α. Ζών.

Εἰς τὰς ἐτυμολογίας τῶν λέξεων πρέπει νὰ ἔχη τίς μεγάλην προσοχὴν. Ν' ἀναχωρῇ δὲ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα αὐθαίρετως καὶ αὐτοβούλως ν' ἀφαιρῇ καὶ νὰ προσθέτῃ συλλαβὰς καὶ λέξεις. Διότι τότε ἡ ἐτυμολογία τοῦ μετατρέπεται εἰς τὴν κλίνην τοῦ μυθολογουμένου Προκρούστου, τοῦ ἀγρίου ἐκείνου ληστοῦ τῆς ἀρχαιότητος, ὅστις ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ ἐκείνης ἐξέτεινε τοὺς ὑπ' αὐτοῦ συλλαμβανομένους καὶ ἐὰν μὲν ἦσαν κοντήτεροι τοὺς ἐτραβοῦσε τόσον δυνατὰ ὥστε οἱ δυστυχεῖς ἀπέθνησκον, ἐὰν δὲ ἦσαν μακρύτεροι τοὺς ἀπέκοπτε τὴν κεφαλὴν. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἤθελε νὰ τοὺς ἐξισώσῃ μὲ τὴν κλίνην του.

Ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως σέμπρος, περὶ ἧς τόσαι ἐγράφησαν ἀντιρρήσεις, ἐπιμένω εἰς τὴν παρ' ἐμοῦ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὰς «Μούσας», ὅτι τὸ σέμπρος εἶνε ἡ ἰταλικὴ λέξις *sempre* μὲ ἑλληνικὴν κατάληξιν. Δὲν μ' ἐπεισαν ποσῶς οἱ ἰσχυριζόμενοι ὅτι τὸ σέμπρος παράγεται ἐκ τῶν ἑλληνικῶν λέξεων *συνέμπορος* ἢ *συνμπροῖον*. Ἡ λέξις *συνπροῖον* δὲν ἐκφράζει ποσῶς τὴν ὑποκειμενικὴν σχέσιν μεταξὺ δύο προσώπων ἀγροδότου καὶ ἀγρολήπτου. Αὕτη δὲ καθ' ἑαυτὴν ἡ λέξις μνδευίαν ἔχει ἔννοίαν καὶ μνδευίαν σημασίαν. Ἡ *σὺν* πρόθεσις ἐνωμένη μὲ τὴν λέξιν *προῖον* δὲν σημαίνει οὔτε ἀντικείμενον, οὔτε σχέσιν προσωπικὴν, καὶ ἂν θελήσῃ τις νὰ θέσῃ τὴν λέξιν ταύτην *συνμπροῖον* ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ Προκρούστου. Ἀλλὰ οὔτε καὶ τοῦ *συνέμπορος* εἶνε λογικὴ ἡ παραγωγὴ τοῦ *σέμπρος*, καθόσον ὁ ἀγροδότης καὶ ἀγρολήπτης μνδευίαν ἐμπορικὴν πράξιν ἐπιχειροῦσι. Μὲ ὅλον δὲ τὸ σέβας πρὸς τὸν Καθηγητὴν κ. Φιντικλὴν, τοῦ ὁποίου ἡ γνώμη ἀνεφέρθη ὡς αὐθεντία, δὲν πείθομαι ὅτι ἐκ τοῦ *συνέμπορος* παρήχθη τὸ *σέμπρος*, οὔτε εἶναι σπουδαῖον κατὰ τῆς ἐτυμολογίας μου ἐπιχείρημα ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἡπειρὸν ἀκόμη εἶνε ἐν χρῇσει ἡ λέξις *σέμπρος*. Ἀλλως, πῶς ἐξηγεῖται ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου, καὶ μέρη ἀπέχοντα τῆς Ἑπτανήσου, ἀντὶ τοῦ *σέμπρος*, μεταχειρίζονται τὴν λέξιν *κολλήγος*; Ἡ λέξις αὕτη βεβαίως παράγεται ἐκ τῆς ἰταλικῆς *collega*. Ἐκτὸς καὶ ἐὰν θέλωσι καὶ τὴν προφανέστατα ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ παραγομένην ταύτην λέξιν νὰ παραγάγωσιν ἐκ τῆς, εἰς ἐμὲ ἄλλως ἀγνώστου, ἑλληνικῆς λέξεως. Οὐδὲ εἶνε σπουδαία ἀντιρρήσεις ὅτι ἡ λέξις *σέμπρος* σημαίνει καὶ τὸν ἀγρολήπτην καὶ τὸν ἀγροδότην. Πρὸς λύσιν τῆς ἀντιρρήσεως, ἡ μᾶλλον τῆς ἀπορίας ταύτης, παραπέμπομεν εἰς τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ διὰ τῆς λέξεως ταύτης

σέμπρος κατ' ἀρχὰς ὠνόμαζε τὸν ἀγρολήπτην, εὗρεν ἀκολούθως τὴν εὐκολίαν του νὰ ὀνομάσῃ διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως καὶ τὸν ἀγροδότην—ὁ ὁποῖος τὴν λέξιν *σέμπρος* ἐφήρμοσε καὶ εἰς τοὺς κτηνομισθωτὰς, καθὼς ὀνομάζει ἐνοικιάσεις καὶ τὰς μισθώσεις οὐ μόνον τῶν ἀστικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξοχικῶν κτημάτων καὶ ἐνοικιαστὰς τοὺς μισθωτὰς τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων.—Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ χωρικοὶ ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον νὰ ὀνομάζουν τὸ ἐλεύθερον ἀγρολήπτην κτήμα *λίκυδο* ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ *liquido* ἢ *liquidato* ἐκκαθαρισμένον, μὴ βεβαρυνμένον ἀπὸ ἀγρολήπτην. Ὡστε, ὡς φαίνεται, αἱ προσωνυμίαι *σέμπρος*, *κολλήγος*, *λίκυδο*, ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὰ κτήματα, ἐκ τῆς ἰταλικῆς μετεφέρθησαν εἰς τὴν καθομιλουμένην. Ἦκουσα δὲ καὶ ἐτέραν παραγωγὴν τοῦ *σέμπρος* ἐκ τοῦ *σύνμπορος*. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐτυμολογία αὕτη δὲν μὲ πείθει ποσῶς. Τὸ *σέμπρος* εἶναι ἀπὸ τὸ *sempre*, ὡς ἀνέκαθεν ὑπεστήριξα καὶ ὡς οἱ πλείστοι ἤδη παρεδέχθησαν.

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως Πικρήδι (ἐν πρώτοις παρακαλῶ νὰ διορθώσῃτε τὸ τυπογραφικὸν λάθος Πικρίδην εἰς Πικρήδι καὶ τὸ κρηπίδην εἰς κρηπίδι), παρατηρῶ ὅτι σήμερον διὰ τῆς λέξεως Πικρήδι καλεῖται ὁλόκληρος συνοικία ὑπὸ τὸ φρούριον καὶ πρὶν τῆς Πόχας. Διὰ νὰ ἦναι δὲ εὐλόγοφανές ὅτι ἡ συνοικία αὕτη ὠνομάσθη ἐκ τοῦ ὀνόματος Πικρίδης, ἐνδὸς δῆθεν ἐκ τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς Ζακύνθου μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν Ἑνετῶν, δὲν ἀρκεῖ νὰ τὸ λέγῃ ἀορίστως ὁ μακαρίτης Βαρβίας, (ὅστις ἄλλως οὔτε τὸ ἐπίθετον τοῦ ἰσχυριζομένου τούτου Πικρίδην ἀναφέρει) ἀλλὰ πρέπει νὰ ἦναι ἀποδεδειγμένον ὅτι πράγματι ὁ Πικρίδης οὗτος ἦτο πρόσωπον ὑπαρκτὸν καὶ κατόκει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη καὶ ὅτι δὲν εἶνε ὄνομα κατὰ συμπέρασμα ἐπινοηθὲν πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὀνομασίας Πικρήδι. Πρέπει δὲ νὰ βεβαιωθῇ εἰσέτι ὅτι ἐν τῇ συνοικίᾳ ἥτις σήμερον καλεῖται «Πικρήδι» ὑπῆρχεν ἡ οἰκία εἰς ἣν ἐκατοικοῦσεν ὁ ἰσχυριζόμενος οὗτος Πικρίδης. Ὡστε καὶ ἡ ἐτυμολογία μου τῆς λέξεως Πικρήδι ἐκ τοῦ Κρηπίδι, ἐὰν δὲν ἦναι βεβαία, τοῦλάχιστον εἶνε λίαν πιθανή, ἀφοῦ μάλιστα εἰς τὰς ἐτυμολογίας πρέπει νὰ ἀρκοῦμεθα εἰς τὰς πιθανότητας.

Ν. ΜΙΝΩΙΟΣ δικηγόρος.

Σ. Α. Μ.—Ἐκτὸς τῆς μαρτυρίας τοῦ μακαρίτου Βαρβιάνου, ὅτι Πικρίδης ἦτο εἰς τῶν πρώτων οἰκιστῶν τῆς Ζακύνθου μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν Ἑνετῶν, δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς μετ' ὅλου τοῦ ἱστορικοῦ κύρους νὰ διαβεβαιώσωμεν ὅτι καὶ συμβολαιογράφος Ζακύνθου ὑπῆρχε φέρων τὸ ἐπίθετον Πικρίδης Στέφανος, οὗ αἱ πράξεις ἀπὸ 14 8) β'ρίου 1524—26 Ἰουνίου 1590 σωζονται παρὰ τῷ ἐνταῦθα Ἀρχιεπισκοπικῷ, καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 13 Ἀπριλίου 1615 διαθήκης αὐτοῦ τοῦ Στ. Πικρίδου ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ (ὅρα πράξεις Συμγράφου Στ. Πικρίδου ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ) φαίνεται, ὅτι οὗτος ζητεῖ νὰ ταφῇ μετὰ θάνατον ἐν τῷ ναῷ τοῦ τῆς Θεοτόκου, ἥτις σήμερον καλεῖται Παναγία τοῦ Πικρίδου (... εἰς τὸν ναὸν τῆς παναγίας εἰς τὴν ἐκκλησίαν μου....) Ὡστε πρὸς ἐντελὴν παραδοχὴν τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι Πικρίδης ἐκαλεῖτο ἡ καὶ σήμερον συνοικία ἐκείνη οὐδὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ βεβαιωθῇ, ἐὰν ὁ Πικρίδης οὗτος κατόκει ἢ μὴ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ τοῦ δὲν εἶνε εὐκόλως, καθὼς δὲν εἶνε εὐκόλως καὶ ἡ εὕρεσις τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν εἰς τὸν μὴ ἀσχολησάμενον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ, ὅπως δὴ ποτε ὁμοῦ περὶ τὸ κενὸν ὅτι αὐτὸς τὸ κενὸν καὶ τοῦτο θέλει ἀνακαλυφθῇ.

Η ΛΕΞΙΣ ΣΕΜΠΡΟΣ.

Μὴ ἔχων ἀξιώσεις αὐθεντίας εἰς τὰ τόσον δύσλυ-
τα γλωσσικά ζητήματα, καὶ μόνον χάριν συζητή-
σεως φιλολογικῆς πρὸς εὔρεσιν πιθανωτέρας πω-
 παραγωγῆς τῆς λέξεως σέμπρος γράψας τινὰ
εἰς τὰς «Μούσας» γνωρίζω ὑμῖν καὶ ἑτέραν οὐκ ἀ-
πίθανον παραγωγὴν τῆς λέξεως καὶ ἀπὸ τῆς αὐ-
τῆς ρίζης ἐξ ἧς ἡ λέξις συνέμπερος. Ὁ
φίλος μου κ. Ἰωάννης Λούζης νομίζει ὅτι παρά-
γεται ἐκ τοῦ σύμπερος δηλαδὴ ὁ ἔχων μετ'
ἄλλου ὁμοῦ πόρον, τῆς ἐκ τοῦ σύμπερος
εἰς σέμπερον μεταβολῆς οὐσῆς φυσικωτέρας καὶ
εὐκολωτέρας.

Η. Τ.

ΕΙΣ ΕΠΙΘΑΛΕΙΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΟΝ ΘΑΥΝΤΟΪΑΤΡ. Ν

ΝΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΖΕΤΑΙ ΜΙΑΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

1890.

Τὰ δόντια μας ἐσύ τὰ πονεμένα
Νὰ μᾶς γιατρέψῃς ἥλθεσ «ἐς τὴ στιγμὴ»
Κ' ἐνῶ 'ς ἐσὲ μὲ μάγουλα προσιμένα
Ἐτρέχανε γυναῖκες, σερνικοί,

Σοῦ 'πόνεσε τὸ δόντι τὸ 'δικό σου!
Κ' ἐσύ, ποῦ γιαίνεις 'ς ἄλλους τὸ κακό,
Δὲ βρίσκεις θεραπεία 'ς τὸ βάσανό σου,
Γιὰ σὲ δὲν ἔχ' ἡ τέχνη γιατρικό.

Ῥίξε μακρὰ τὰ τόσα σου ἐργαλεῖα,
Τὴν κοκαίνην, τὰ ναρκωτικά
Σχίσε τῆς τέχνης τὰ σοφὰ βιβλία,
Εἰν' ἀγραφα γιὰ σένα, περιττά.

Τὸν πόνο σου, κάνένα νὰ γλυκάνῃ
Δὲν εἴξερεν, ἀφ' ὅσα μᾶς πουλεῖς.
Μιὰ ὁμορφὴ κρατοῦσε τὸ βοτάνι,—
Ἐκείνη, ποῦ εἰς τὸ πλάγι σου θωρεῖς.

Καὶ ἰδοὺ τὴν, μὲ τὴ βέρα 'ς τὸ προσφέρει...
Τὸ δίπλωμά σου κάψε τὸ χρυσό.—
Μιὰ κόρη, ποῦ ἀπὸ δόντια δὲν εἴξερει,
Ἐγιάτρεψε τὸν ὁδοντοῖατρό!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ.

ΜΑΥΡΟΦΟΡΕΜΕΝΗ.

Γιὰ νᾶσαι Σὺ στὰ ὀλόμαυρα ντυμένη
Κάθε ποῦ ἰδῶ στὸ δρόμο ἀπὸ μακρὰ
Στ' ἀνάστημά σου μαυροφορεμένη
Σὰν φύλλο τρέμ' ἡ δόλια μου καρδιά.

Γιὰ νᾶσαι Σὺ στὰ ὀλόμαυρα ντυμένη,
Τὸ χρῶμ' αὐτὸ τῆς λύπης τὸ πικρὸ,
Ποῦ τὴν καρδιά μου μᾶχει μαραμμένη
Καὶ τὸ μισοῦσα—τώρα τ' ἀγαπῶ.

Ἄν εἶσαι Σὺ στὰ ὀλόμαυρα ντυμένη
Κ' ἔχεις γιὰ λύπη τέτοια φορεσιά
Περισσότερο ἀφ' τῆς λύπης σου θλιμμένη
Καὶ μύρον εἶν' ἡ ἔρμη μου γιὰ σὲ καρδιά.
Ζάκυνθος.

Δ. ΠΑΙΔΟΠΟΥΛΟΣ.

LUGI GUALTIERI

Η ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Μετάφρασις

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑ.

(Συνέχεια ὁρα. φύλλ. προηγ.)

Σ κ η ν ῆ Ζ'.

ΕΡΣΙΛΙΑ καὶ ὁ κόμης ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ.

ΛΕΟΠ. Τί ἔχετε; εἰσθε τεταραγμένη!... μὴ συττέλλεσθε
ἐνώπιόν μου; Ἐχετε ἄδικον. Ὑπάρχουσιν ἄτομα τῶν ὁποίων
τὸ ἄξιστον ἐξωτερικὸν περικαλύπτει καρδίαν εἰλικρινῇ καὶ
τιμίαν... ἐνῶ ὑπάρχουσιν ἄλλα τὰ ὁποῖα ὑπὸ ἀγγελικῆς
μορφῆς, κρύπτουσι τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν προδοσίαν.

ΕΡΣ. Πρὸς τί, κύριε, μοὶ λέγετε λόγους τοιούτους;

ΛΕΟΠ. Οὐδένα δι' ὑμᾶς ὑπαινιγμὸν ἔχουσιν οἱ λόγοι μου.
Ἐγὼ πιστεύω εἰλικρινῇ τὴν ψυχὴν σας καὶ πλήρη στοργῆς
τὴν καρδίαν σας, χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ σας.

ΕΡΣ. Εὐχαριστῶ, κύριε κόμης.

ΛΕΟΠ. Γνωρίζετε πρὸ πολλοῦ τὸν Μαρκήσιον;

ΕΡΣ. Πρὸ δύο ἐτῶν.

ΛΕΟΠ. Πολὺ καλὰ ἡδυνήθητε νὰ ἀποκρύψητε τὸν πρὸς
αὐτὸν ἔρωτά σας.

ΕΡΣ. Ὡς ἐκ τοῦ ταπεινοῦ τῆς θέσεώς μου, κύριε κόμης.

ΛΕΟΠ. Ἀλλ' ὁ μαρκήσιος μοὶ φαίνεται ὅπως ἀδιάφο-
ρος πρὸς ὑμᾶς.

ΕΡΣ. Τοῦτο ἐπίστευσα καὶ ἐγὼ ἐπὶ πολὺ.

ΛΕΟΠ. Ἀλλὰ πῶς διὰ μιᾶς ἀπεραίσθη ὁ γάμος οὗτος;

ΕΡΣ. Ὁ πατήρ μου συνεφώνησεν αὐτόν.

ΛΕΟΠ. Τί; ἴσως ἀποδοκιμάζει αὐτὸν ἡ καρδιά σας;

ΕΡΣ. Τότε δὲν θὰ παρεδεχόμεν.

ΛΕΟΠ. Ἀγαπᾶτε λοιπὸν τὸν μαρκήσιον;

ΕΡΣ. (ταπεινοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς) Ναί, κύριε κόμης.

ΛΕΟΠ. Καὶ ἀπὸ πότε;

ΕΡΣ. Ἀφ' ἧς ἡμέρας τὴν εἶδον.

ΛΕΟΠ. Ὁρκίσθητε, ὦ κόρη, ὅτι δὲν ἐψεύσθητε.

ΕΡΣ. Καὶ διατὶ νὰ ψευσθῶ;

ΛΕΟΠ. Ὁρκίσθητε εἰς τὴν μνήμην τῆς μητρός σας ὅτι
εἶπετε τὴν ἀλήθειαν.

ΕΡΣ. (ἡρέμως) Τὸ ὀρκίζομαι!

ΛΕΟΠ. (καθ' ἑαυτὴν) (Συνώμοσε λοιπὸν μετ' αὐτῶν ἵνα
μὲ ἀπατήσῃ;) Εἰπέτε μοι, Ἐρσιλία, εἰσθε βεβαία ὅτι μὲ ἴ-
σον ἀνταποκρίνεται ἔρωτά ὁ μαρκήσιος;

ΕΡΣ. Τούλάχιστον... τὸ ἐλπίζω.

ΛΕΟΠ. Αἱ ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας σὰς ἔγραψεν ἐκ Νεα-
πόλεως ἐξέφραζον πάντοτε ἔρωτά;

ΕΡΣ. (μετὰ συστολῆς) Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι.

ΛΕΟΠ. Τφόντι... Ὁφείλω κατὶ νὰ σὰς ἀποδώσω.

ΕΡΣ. Δὲν σὰς ἐγγράψω.

ΛΕΟΠ. Τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν κατὰ λάθος διηύθυνον
πρὸς ἐμὲ τὴν βεβαίως ἐκείνην κόρην;

ΕΡΣ. Ναί κύριε, θὰ μοὶ κἀκεῖνη δώσω.

ΛΕΟΠ. Προσέχετε, μὴ αὕτη γαίην βάσανός τοῦ βίου

σας, δλου !

ΕΡΣ. Διὰ τί ὁ ἀπαίσιος οὗτος οἰωνός, κύριε κόμη ;

ΛΕΟΠ. Διότι δὲν εἴσθε εἰλικρινῆς πρὸς ἐμέ.

ΕΡΣ. Κύριε κόμη ! ;

ΛΕΟΠ. Μοὶ λέγετε ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶναι ἰδική σας . . . ἐὰν ἐγνωρίζετε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς θὰ ἡρυθρίατε ἀναλαμβάνουσα τὴν εὐθύνην . . .

ΕΡΣ. (ἔν πυρετώδει παραφορᾷ) Δότε μοι, παρακαλῶ, τὴν ἐπιστολὴν ταύτην.

ΛΕΟΠ. (εἰσάγει ἐπιστολάς τινάς) Ἐδῶ εἶναι διάφορα χαρτία, δὲν ἤξεύρω, ποῖον ἐκ τούτων εἶναι ἡ ἐπιστολή· σῆς γνωρίζετε βεβαίως τὸν γραφικὸν χαρακτήρα τοῦ μνηστῆρός σας, εὗρετε λοιπὸν αὐτήν. (Ἡ Ἑρσουλία διατάσσουσα, τεθορυβημένη, ἐκλέγει ἐν τῶντριῶν δούλων) Ἡπατήθητε, ἀγαπητή μου· ἡ ἐπιστολὴ τοῦ μνηστῆρός σας εἶναι ἀπ' ἐναντίας αὕτη, νομίζω. (τῇ προσφέρει ἐν φύλλον).

ΕΡΣ. Αἱ ἐρωτήσεις ὑμῶν . . . παράδοξοι . . . μ' ἐθορύβησαν . . .

ΛΕΟΠ. Ἀναγνώσχετε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην. (Ἡ Ἑρσουλία ἀναγινώσκει τὴν ἐπιστολὴν ἐσπένυσμένως καὶ ἐν προφανεῖ ταραχῇ· ὁ κόμης σιγῶν θεωρεῖ αὐτήν) Πολὺ ὧς φαίνεται σᾶς εὐχαριστεῖ ἡ ἀνάγνωσις ἐκείνην . . .

ΕΡΣ. Τφόντι . . . (Περαιώσασα τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἀφίρει αὐτὴν τὰ πόσιν ἐκ τῶν χειρῶν της καὶ λέγει καθ' ἑαυτήν.) (Θεέ μου, τί ἀνέγνωσα! ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἦτο διὰ τὴν κόμησσαν!)

ΛΕΟΠ. Πρὸνθῆτε, δεσποσύνη.

ΕΡΣ. (συμπεριχόμενη) Μήπως εἶμαι τεταραχμένη;

ΛΕΟΠ. Λάβετε αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν (λαβὼν αὐτὴν ἀπὸ χαμαὶ τὴν ἀπιδίδει τῇ Ἑρσουλίᾳ) Καὶ τώρα, εἰπέτε μοι· θὰ λάβετε σύζυγον τὸν μαρκήσιον;

ΕΡΣ. Ναί, κύριε κόμη.

ΛΕΟΠ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὲ ἀπαλλάσσετε τοῦ κόπου νὰ ζητήσω παρ' αὐτοῦ μίαν ἐξήγησιν.

ΕΡΣ. Κύριε κόμη . . .

ΛΕΟΠ. Διὰ τοῦ γάμου σας, ἐγὼ θεωρῶ ἑμαυτὴν ἀρκετὰ ἱκανοποιηθέντα. Ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σᾶς εἶπω, δεσποσύνη, ἔστε εὐτυχής . . . ἐὰν δύνασθε. (Ἀποσύρεται δεξιὰ).

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΕΡΣΙΔΙΑ μόνη

Εὐτυχής ! καὶ δύναται νὰ ὑπάρξῃ δι' ἐμέ εὐτυχία ἐπὶ τῆς γῆς; (ἀναγινώσκει πάλιν τὴν ἐπιστολὴν) ὦ ! πόσον ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκα ταύτην! . . . ἐγὼ δὲ ἀπατηθεῖσα ἠδυνήθην πρὸς στιγμὴν νὰ πιστεύσω . . . Ὁχι . . . τὸν γάμον τοῦτον δὲν τὸν θέλω . . . δὲν θέλω νὰ γείνω τυφλὸν ὄργανον δύο ἐνόχων . . . ὄχι . . . δὲν δύναμαι . . . Ἄλλ' ἀποποιουμένη θὰ δικαιολογήσω τὰς ὑπονοίας τοῦ κόμητος; . . . Ἡ γαλήνη μεθ' ἧς μοὶ ὠμίλει περιεῖχε φοβερὰν ἀπειλήν . . . Ἀντὶ πάσης θυσίας θὰ σώσω τὴν εὐεργετιδὰ μου . . . θυσιάζουσα καὶ τὴν εὐτυχίαν ὅλης μου τῆς ζωῆς . . . διότι θ' ἀποθάνω ὑπὸ τῆς λυπῆς ! (κάθεται βαθυσταλά εἰς σκέψεις.)

ΣΚΗΝΗ Θ'

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ καὶ ἡ ἀνά

ΜΑΡΚ. (Ὁ κόμης ἀνεχώρησε· δὲν τολμᾷ νὰ τὴν ἐρωτήσω ! (δυνατά) Ἑρσουλία . . .

ΕΡΣ. (ἀνασφίγγει σάσα) Σεῖς εἴσθε, κύριε ;

ΜΑΡΚ. Ὁμιλήσατε μετὰ τοῦ κόμητος. Λοιπὸν ;

ΕΡΣ. Ἀρκεῖται, κύριε, ὅτι μὲ νυμφεύεσθε.

ΜΑΡΚ. Ἀλλὰ δὲν ἐπίστευσε λοιπὸν . . . ;

ΕΡΣ. Καὶ ποῖος ἀναγινώσκων τὴν ἐπιστολὴν ταύτην θέλετε νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἀπηνόηθη πρὸς ἐμέ ; Βεβαίως ὁ κύριος κόμης δὲν μὲ ἠδίκησε πιστεύσας τοῦτο.

ΜΑΡΚ. Λοιπὸν τὰ πάντα ἀπεκαλύφθησαν ;

ΕΡΣ. Ὁχι . . . τὰ πάντα ἐκάλυψε προσωπεῖον· πᾶν ὅτι φανερούμενον ἠδύνατο νὰ φέρῃ σκάνδαλον ἐκαλύφθη, κίνδυνος ἀποκαλύψεως δὲν ὑπάρχει, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ διὰ σᾶς τοὺς μεγάλους.

ΜΑΡΚ. Ἡμεῖς ἐπταίσαμεν πολὺ πρὸς σᾶς.

ΕΡΣ. Τί λέγετε, κύριε μαρκήσιε ;

ΜΑΡΚ. Ἀλλὰ δὲν θὰ διαταράξω τὴν ἡρεμίαν σας. θὰ ἔχετε ἐν παλάτιον ἐν τῇ πόλει καὶ ἕτερον ἐν τῇ ἐξοχῇ. Κατὰ βούλησιν θὰ διαθέσετε τὰ πλούτη μου, τοὺς ὑπηρέτας μου . . . Ἡμεῖς θὰ ζήσωμεν κεχωρισμένοι . . . μακρὰν μάλιστα ὁ εἰς ἀπὸ τοῦ ἄλλου.

ΕΡΣ. Ἡ κυρία κόμησσαν σᾶς ὑπέδειξε ταῦτα ;

ΜΑΡΚ. Ἐξ ἀβροφροσύνης τοῦτο μοὶ ἐπιβάλλεται . . . ἄλλ' ἐὰν ἐπιοτιμάτε νὰ ζήσετε μετ' ἐμοῦ ἐν γλυκεῖᾳ οἰκειότητι . . . ὧς φίλοι . . . ὧς ἀδελφός καὶ ἀδελφή . . .

ΕΡΣ. Τολμᾷ μάλιστα νὰ ἐκφράσω μίαν ἐπιθυμίαν.

ΜΑΡΚ. Ὅποιαν ;

ΕΡΣ. Ὅταν καὶ ὅπουδήποτε συναντηθῶμεν παρακαλῶ νὰ μὲ ἀποφεύγετε, νὰ μὴ ἐμφανίζεσθε ἐνώπιόν μου.

ΜΑΡΚ. Σεῖς λοιπὸν πολὺ μὲ μισεῖτε ;

ΕΡΣ. (μετὰ φωνῆς συγκινημένης) Δὲν σᾶς μισῶ, ὄχι, ἀλλὰ πολὺ θὰ μ' ἐθλίβει ἡ παρουσία σας.

ΜΑΡΚ. Τοῦτο ἐπιθυμεῖτε ;

ΕΡΣ. Ναί.

ΜΑΡΚ. Ἰσῶς ὁ χρόνος μετριάσῃ τὴν πρὸς ἐμέ ταύτην ἀποστροφὴν σας ;

ΕΡΣ. Ποτέ, κύριε.

ΜΑΡΚ. Ὅλ' μοὶ ἐπιτρέψετε τοῦλάχιστον νὰ σᾶς γράφω διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντά μας ;

ΕΡΣ. Εἴσθε ὁ κύριός μου.

ΜΑΡΚ. Ὁχι, ὁ κύριός σας . . . ἀλλ' ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην συγχωρήσεως πολλῶν πρὸς ὑμᾶς ἀδικιῶν του.

ΕΡΣ. Ὅποιας ἀδικίας λέγετε, κύριε μαρκήσιε ; Εὗρον πῶς ν' ἀποδώσω ἐν μέρει τὸ ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἡ εὐεργετία μου ἔπραξεν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας μου. Μέγα πένθος ἀπὸ τῆς οἰκίας ταύτης ἀπώθησα, κύριε, διότι ἐν ὁ γάμος οὗτος δὲν ἐγένετο, ὁ κόμης θὰ σᾶς προεκάλει εἰς μονομαχίαν μέχρι θανάτου.

ΜΑΡΚ. Ὁ κόμης σᾶς εἶπε τοῦτο ; (ἐν ταραχῇ) Μὴ νομίζῃ ὅτι ἔλεκεν δειλιάς σᾶς νυμφεύομαι ;

ΕΡΣ. Ὁχι, κύριε μαρκήσιε . . . ἵνα σώσω τὴν τιμὴν μιᾶς γυναίκος. Ὁ κόμης πιστεύει ὅτι ἀρκούντως τιμωρεῖσθε διὰ τοῦ γάμου τούτου συναφθέντος μὲ ταπεινὴν τινα κόρην τοῦ λαοῦ, ἥτις, ὅμως περισσότερον τῆς μεγάλης κυρίας, θὰ τηρήσῃ ἄσπιλον τὸ ὄνομα τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας σας.

ΜΑΡΚ. Τῇ χεῖρὶ σας, δεσποσύνη (ἐν βίᾳ παραφύσει αὐτὴν ἐκ τῆς χειρός.)

ΕΡΣ. Ὁχι, ἐδῶ, κύριε, ἀλλ' ἐνώπιόν τοῦ κόμητος, ἐκεῖ ὅπου τὸ πᾶν εἶναι ψεῦδος . . . ἐκεῖ ὅπου τὰ πάντα πρέπει νὰ κρύπτονται . . . τὸ δάκρυ ὑπὸ τὸ μειδίαμα . . . ἡ ἀδιαφορία ὑπὸ τὸν ἔρωτα . . . ἡ δυστυχία ὑπὸ τὴν εὐτυχίαν . . . Ἐκεῖ θὰ

εἰσθε ὁ σύζυγός μου... ἐδῶ εἰσθε ξένος πρὸς ἐμέ...

ΣΚΗΝΗ Ι΄

ΥΠΗΡΕΤΗΣ, ἔπειτα ΑΝΤΩΝΙΟΣ καὶ οἱ ἄλλοι.

ΥΠΗΡ. Κύριε μαρκήσιε, ἦλθεν ὁ συμβολαιογράφος.

ΜΑΡΚ. Πηγαίνωμεν, Ἐρσιλία.

ΕΡΣ. Ναί... ἀκούω... τὴν πατέρα μου... προηγέθητι.

ΑΝΤ. (φέρων ἀνθοδέσμην εἰσέρχεται ἀγαλλόμενος) Μαρ-
κησούλα μου, πάρε κι' ἀπὸ ἐμέ τὸ δῶρο τοῦ γάμου σου.

ΕΡΣ. Τοῦ γάμου!... (θεωρεῖ τὴν ἀνθοδέσμην ἐκ τῆς συγ-
κινήσεως ἀδυνατεῖ νὰ προσφέρῃ λέξιν καὶ λύζουσα ρίπτεται
εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς τῆς)

ΑΝΤ. Κλαῖς, κόρη μου, διατί;

ΕΡΣ. Κλαίω ἀπὸ χαρὸν! (ἀπέρχονται)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Α΄ ΠΡΑΞΕΩΣ.

(ἔπεται συνέχεια)

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΣΕΪΣΛΑΜΗ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΕΡΤΣΕΤΟΥ

(Συνέχεια)

Β΄

Τὸ Σεῖσλάμη εἰς φιλικὸ τραπέζι
Ἐκράτησεν ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ Δῆμος
Τὰ ἄξια θαυμασμοῦ δῶρα ἔχει φέρει
Πολυελαίους χρυσοὺς καὶ μὲ πετράδια
Πολύτιμα, καθρέφταις στολισμένους.
Πολλὰ εἰς τὸ τραπέζι ἡ ὁμιλία.
Ὁ Σεῖσλάμη τοὺς ἐδιηγείτο
Πῶς ὁ Σουλτάνος ὁ τὸν θυμὸν του,
Τὴν φοβερὰν τὴν διαταγὴν ἔχει γράψαι
Νὰ φονευθῇ τῶν Χριστιανῶν τὸ γένος.
Τὸν Σεῖσλάμην αὐτὸν ὁ Πατριάρχης
Γρηγόριος τὸν ἀντάμωσε καὶ οἱ δύο τους
Τὸ φονικὸν φερμάνι ἐματαίωσαν.
Κρατοῦσε ἡ ὁμιλία, ἀλλ' αἰφνυδίως
Ταραχὴ ἔς τὸ κατὰστροφμα ἀκούσθη
Καὶ ναύτης καταβαίνει καὶ τοὺς λέγει:

— Ἦλθε τῆς συντροφιᾶς πλοῖον.

Θέλουν τοὺς αἰχμαλώτους νὰ φονεύσουν.

Ὡς ἀστραπὴ ὅτ' ὁ Σεῖσλάμην ἐφάνη
Τοῦ ναύτου ὁ λόγος κλαίεται, θρηνεῖται.

Τὸν ἡσυχάζουν πλοίαρχος καὶ Δῆμος:

— Μείνε ἐδῶ, τῆς κόρης σου, τῶν ἄλλων

Ἡ σωτηρία φροντίδα εἶναι ἐδική μας

Πάει ὁ πλοίαρχος τοὺς ναύτας ἡμερόνει

Ἀπὸ τὸ πλοῖον τῶν αἰχμαλώτων φέρνει

Ὁ Δῆμος εἰς τὸν πατέρα τὴν κόρην.

Ὁ γέροντας μὲ δάκρυα τὴν ἐδέχθη.

Βούσιν δάκρυα καὶ αὐτῆς χύνουν τὰ μάτια,

Ἀλλ' εἰς τὸ πλῆθος ξαναδίνει νέος

Πόθος σφαγῆς! καὶ μοῖρασμα λαβύρων.

Συνομιλοῦν ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ Δῆμος,

Λόγια ὁμιλεῖ ὁ δεύτερος εἰς τὸ πλῆθος:

— Ἕλληνες ἄνδρες, ὁλοφάνερο εἶναι

Ὅτι βαρβάρων μελετοῦμε ἔργα.

Τέτοιον δὲν ἦσαν οἱ πρόγονοί μας.

Νικηφόρος ὁ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας

Μὲ λόγια εὐσπλαγχνικὰ παρηγορεῖ

Τοὺς νικημένους. Μὴ συμβῇ ἐμεῖς τώρα

Διὰ ἡδονὴν νὰ βάψωμεν τὰ χέρια,

Εἰς αἷμα ἀνθρώπου. Ἄν ὅμως καὶ θαρροῖτε

Θανάτου ἀξίους τοὺς παραδομένους

Πρὶν νὰ τιμωρηθοῦνε ὡς δικασθοῦνε.

Ὁ Ναύαρχος πλυσίον μας ἀρμενίζει.

Μὲ τὴν φελοῦκα δέκα παλληκάρια

Γλῆγορο νὰ λάμνη τὸ κουπί τους

Νὰ πᾶνε νὰ τὸν βροῦν ἐδῶ νὰ φθάσῃ

Πολεμικὸ νὰ στήσωμεν συμβούλιο

Αὐτὸ καὶ διὰ τὰ λάφυρα νὰ κρίνῃ

Διὰ ν' ἀναστηθῇ ἡ δικαιοσύνη,

Τῶν βαρβάρων νὰ παύσῃ ἡ βασιλεία.

Εἰς δακρύχαρο πόλεμον ἐμβῆκε

Τὸ ἀθῶο μας ἔθνος μάχεται γενναίως,

Ὅμως θέλει ὅτι ὁ Νόμος νᾶναι

Φῶς, ὁδηγὸς τῶν πράξεών μας μόνος.

Κανεῖς ἐδῶ ἀνώτερος τοῦ ἔθνους

Μὴ φαντασθῇτε. Τὴν γνώμην μου δεχθῇτε.

Θαῦμα ἀξιοθαύμαστον εἰς τὸν κόσμον

Πρὸς βάρβαρον ἐχθρὸν αἰῶνας τόσους

Ποῦ τυραννεῖ τὴν δόλια μας πατρίδα

Νὰ φυλάττωμεν δίκαιον κ' εὐσπλαγχνίαν.

Δέχονται τὴν βουλὴν του οἱ ναῦταις ὅλοι,

Δέκα καπηλατοῦνε παλληκάρια.

Πᾶνε ἐκεῖ τὸν Ναύαρχον νὰ φέρον.

Τρίτη φορὰ ὁ Ἥλιος εἶχε φέρει

Λευκὰ πανιά, μακρόθεν ἀρμενίζουν.

Ἐννόησαν ὁ Ναύαρχος πῶς εἶναι,

Χαίρεται ὁ Σεῖσλάμης καὶ ὁ Δῆμος,

Δάκρυα παρηγοριᾶς ἡ κόρη χύνει.

Ἀλλὰ ἐνάντιος ἀνεμος ὀκνεύει

Τὸ ταξειδί τῶν πλοίων σκοταδιάζει

Ἡ ἡμέρα καὶ δὲν ἀραξαν ἀκόμη.

Δὲν ἐμπόδισαν τὸ ἄραμα οἱ ἀνεμοί

Φωνὴ μία μυστικὴ ἔς τὸν Ναύαρχο ἦλθε.

Πολεμικὰ σουλτανικὰ καράδια

Στοῦ Κεραστένου τὰ νερὰ ὅτι πλέουν.

Ὁ Ναύαρχος εὐθύς τὸ δρόμο ἀλλάζει,

Τὰ ἐχθρικά τὰ πλοῖα νὰ πολεμήσῃ.

Κινάει μὲ πόθο καὶ κάθε ἄλλο ἀφίνει.

(ἔπεται συνέχεια)

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

Ἐν σελ. 232 τοῦ 53ου φύλλου τῶν Μουσῶν ἐκ
τυπογραφικοῦ λάθους ἀντὶ ὅπου οὐκ ἀπιθάνως, ἐτέθη
ὡπως ἀπιθάνως, καὶ ἀντὶ ἧς ἐσημαίετο μόνον τὸν διηγετὴ ἀ-
γρολήπτην, ἐτέθη ἧς ἐσημαίετο μόνον τὸν διηγετὴ ἀγροδότην.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ.

— Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων τῆς κ.κ. Gemma
Donati μετὰ τοῦ Giuseppe Aboaf καὶ τῆς Maria Briac-
co μετὰ τοῦ Giovanni Dubos ὁ διακεκριμένος λόγιος
κανονικὸς κ. Φραγκίσκος Δι-Μέντος ἐδημοσίευσεν
ἐν Κερκύρᾳ δύο ἀκροστοιχίδας, ἐν αἷς τὸ ῥεὺς τῆς
στιχοιουργίας ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν χάριν καὶ τὸ αἰ-
σθημα τοῦ ποιητοῦ.

— Ἡ λίστα Ζερόδης Ἰακωβάτος—Τοι-
οῦτος εἶνε ὁ τίτλος φυλλαδίου ὅπερ ἐλάβομεν, ἐν
ᾧ περιέχονται οἱ ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τοῦ τάφου
τοῦ μεγάλου πατριῶτου Ἡλίου Ζερόδου Ἰακωβάτου
ὑπὸ τοῦ κ. Φραγκίσκου Δι-Μέντος ἐδημοσίευται
1894 ἐν Ἀργοστασίῳ. Οἱ ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων εἶνε γεγραμ-
μένοι μετὰ περιστοφῆς χάριτος καὶ πατριωτικοῦ αἰ-
σθήματος.